

VINDFORMATION

NYHEDER FRA VINDMØLLEINDUSTRIEN

nr 36 • september 2004

LEDER:
EN REGERING KRYDSEK SIT SPOR

PLANLÆGNING:
TO SKRIDT FREM OG ET TILBAGE

LOLLAND:
VIND ELLER FORSVIND

VINDMØLLEINDUSTRIEN

EN REGERING KRYDSEK SIT SPOR

Regeringen er på vej tilbage i sporet. Det meste af 2004 har budt på glædelige politiske initiativer på energi- og miljøområdet. Tilsyneladende er det ideologiske skoleridt mod de "grønne" afblæst til fordel for mere sund fornuft.

Det startede med energiforlig i marts, vandmiljøplan i april. Mildere toner fra Bendt Bendtsen på vores egen konference i maj. Udnævnelse af Connie Hedegaard som ny miljøminister i august, og allersens est er energiforskning blevet særligt prioriteret i den nye højteknologiske fond.

Hvad er der sket? De nye toner fra regeringen skyldes i et vist omfang taktiske politiske overlæg i forhold til det kommende folketingsvalg. Samt ikke mindst, at der i regeringens top er en øget forståelse af, at miljø- og erhvervsinteresser faktisk godt kan gå hånd i hånd. Men sporskiftet skyldes også en dybere erkendelse af, at et massivt flertal i befolkningen ønsker en fremsynet energi- og miljøpolitik. Det er fortrøstningsfuldt.

Der er stadig meget, der kan og skal gøres bedre. En af de store udfordringer er at skabe nogle bedre incitamenter og rammer for udbygningen med vindkraft i Danmark. Her er vi gået helt i stå.

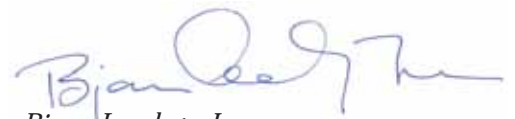
Dette skyldes blandt andet fraværet af konsekvens og sammenhæng i energiplanlægningen, herunder manglende udlægning af nye områder til vindmøller. Dette risikerer at blokere for den nye udskiftningsordning.

Planlægningen har sejlet mellem staten, amterne og kommunerne i årevis, og der er god grund til at være bekymret for konsekvenserne af den nye strukturreform. Her er det primære ansvar for miljø- og energiområdet lagt

ud til kommunerne, hvilket ikke lover godt for fremtiden. Dette dokumenteres desværre i en ny rapport om planlægning eller nærmere manglen på samme, som Vindmølleindustrien offentliggjør sidst i september.

Vi vil sammen Danmarks Vindmølleforening sætte fokus på, hvordan vi skaber en dynamisk vindmølleplanlægning på land. Den 28. september 2004 afholder vi en rundbordssamtale i Middelfart med politikere og embedsmænd, hvor vi vil gøre opmærksom på, at en forankring i de fem nye regioner er et must for en kompetent og ansvarlig vindmølleudbygning.

Det er den nye miljøminister, der har det politiske ansvar for planlægningen. Forhåbentlig vil Connie Hedegaard også på dette område kunne gøre en forskel. Hun har åbnet en dør på klem og udtalt, at der på flere miljøområder er behov for at gentænke arbejdsdelingen i strukturreformen. Vi vil gøre alt, hvad der står i vores magt for at slå denne dør helt ind.

Bjarne Lundager Jensen
direktør i Vindmølleindustrien

VINDFORMATION nr. 36 september 2004

Udgives af Vindmølleindustrien

Må gerne citeres med kildeangivelse

Redaktionen er afsluttet den 10. september 2004

Ansvh. redaktør: Bjarne Lundager Jensen

Redaktør: Eva Balslev

Redaktion: Hanne Jersild,

Anders Mika Dalegaard, Claus Bøjle Møller

Design og produktion: Mikael Trägårdh Design

Tryk: From & Co. A/S

ISSN 1395-7465

Abonnement er gratis i Danmark og bestilles på e-mail

danish@windpower.org eller fax 33 73 03 33

Tidligere numre af Vindformation kan hentes på

WINDPOWER.ORG

TO SKRIDT FREM OG ET TILBAGE

Energiforliget fra marts var et vigtigt skridt for vindmølleindustrien. To havmølleparker og udskiftning af møller på land. Men udskiftningsordningen risikerer at strande på grund af mangel på planlægning

FOTOGRAFIK KATRINE SANDSTRØM

Vindmulighederne ud for de danske kyster begynder så småt at tegne sig efter energiforliget fra marts. Anderledes ser det ud inde på land. Det nye kommunale landskab vækker bekymring for energiplanlægningen.

For det første ser det ud til, at planlægningen i langt de fleste amter i bedste fald er meget mangelfuld. For det andet gør reformen af de danske magtstrukturer, hvor kommunerne i 2007 får ansvaret for planlægningen, situationen endnu mere udsigtsløs.

NABOSTRIDIGHEDER

”Vi mener, at det generelt er en dårlig ide at lægge vindmølleplanlægningen ud til kommunerne – uanset mulige sammenlægninger til større enheder. Ved at flytte opgaven væk fra amterne mister vi det overordnede islæt, som vi mener ikke bare er ønskeligt, men nødvendigt” siger Gurli Held, der er salgschef hos Bonus Energy.

Med det mener hun, at planlægningen gerne må ske i større områder end de nuværende amter – f.eks. i de kommende fem regioner.

Set med hendes øjne er en central planlægning afgørende for udskiftningsordningen, der træder i

kraft til årsskiftet. I alt omfatter ordningen, der er en del af det seneste energiforlig, 900 ældre møller, som skal erstattes med 150-200 nye møller.

”Et amt dækker et relativt stort areal, hvilket giver planlæggerne et fornuftigt grundlag for deres udlægning af områder til nye vindmøller. Det bliver svært i mindre kommunale områder, hvor man nødvendigvis og ganske forståeligt vil iagttage egne lokale interesser,” siger Gurli Held.

Hun mener i lighed med andre aktører, at de lokale interesser vil besværliggøre den sanering, som er formålet med udskiftningsordningen.

Desuden var nogle kommuners placering af vindmølleparker tæt på kommunegrænsen uden hensyntagen til nabokommunen en af grundene til, at man gav amterne hovedansvaret for vindmølleplanlægningen i 1999.

SAMMENBRAGTE BØRN

Hos Skov- og Naturstyrelsen ser akademiingeniør Skjold Nielsen dog knapt så sort på fremtiden for planlægningen.

”Jeg ser ikke kommunalreformen som noget negativt, men det vil tage sin tid, før kommunerne opbyg-

ger samme viden som amterne. Når kommunerne skal slutte sig sammen, bliver de sammenbragte børn, og de vil bruge tid på at opbygge ekspertise,” siger Skjold Nielsen, og husker på sidste kommunalreform fra 1970, hvor kommunerne brugte lang tid, før de talte samme sprog.

Kompetencemanglen peger Poul Johansen også på fra sin planlæggerstol hos Ringkøbing Amt. Han og amtets andre planlæggere bliver med stor sandsynlighed fordelt mellem de forskellige kommuner. Og det ser ikke ud til, at planlæggernes ekspertise i forhold til støjforhold, viden om visualisering, fredede områder bliver ligeligt delt ud til alle kommunerne.

”Lige nu er vi tre planlæggere, der har arbejdet med det her. Derfor kan vi ikke tilbyde en kompetence til hver kommune” siger Poul Johansen.

Det er således vanskeligt at se, hvordan kommunerne skal få viden og kompetence til at gennemføre en sammenhængende og langsigtet planlægning i fremtiden.

PLANLÆGNINGEN SKAL SKE FRA EN HELIKOPTER

Den ny kommunalstruktur vil ikke spille sammen med skrotningsordningen – i stedet skal der helikopterperspektiv til

På Vestlolland arbejder E2 på at stille en demonstrationspark op. Projektet er på flere måder et modelprojekt – ikke kun for fremtidens møller, men også for fremtidens planlægning, mener elproducenten.

”Projektet på Vestlolland er atypisk, men afspejler det, vi kunne tænke os. Det er et projekt, de lokale myndigheder kan se det fornuftige i, og amtet bakker op. Samtidig er alle parter indstillet på at søge at overvinde de hurdle, der naturligvis opstår i sådanne projekter,” siger Per Hjelmsted, der er chef for E2’s projektudviklingsafdeling.

Han mener desuden, at det er et modelprojekt i forhold til skrotningsordningen, hvis formål er at rette op på skønhedspletter i landskabet ved at samle møllerne i klynger frem for at sprede dem.

Men når planlægningen fremover skal ligge i kommunerne, er han bekymret for, om lignende projekter kan lade sig gøre.

”Det bliver svært for kommunerne med begrænset areal at finde plads til de nye store møller, når de skal efterleve reglerne for skyggekast, afstand til beboelse og så videre,” siger Per Hjelmsted.

Derfor argumenterer han også for en konsistent planlægning, der skal ligge hos større enheder – eksempelvis de nye regioner.

”Der findes vindmøllelaug, der ligesom E2 taler om, at de vil opføre nye møller i størrelsen 3,6 MW og derover. Den møllestørrelse betyder, at de, der skal planlægge, skal kunne se det i helikopterperspektiv,” slår Per Hjelmsted fast.

Netop det manglende overblik betyder i Per Hjelmsteds øjne, at skrotningsordningens formål vil risikere at gå tabt. Det gælder både saneringen, men også ønsket om at styrke udviklingen og bruge Danmark som udstillingsvindue for den nyeste teknologi.

Af Eva Balslev

” Et amt dækker et relativt stort areal, hvilket giver planlæggerne et fornuftigt grundlag for deres udlægning af områder til nye vindmøller. Det bliver svært i mindre kommunale områder, hvor man nødvendigvis og ganske forståeligt vil iagttage egne lokale interesser ”

Gurli Held

VINDMØLLEINDUSTRIEN VIL SÆTTE EN NY DAGSORDEN OM PLANLÆGNING

Vindmølleindustrien ønsker at sætte planlægningen på den politiske dagsorden. En bedre planlægning er afgørende for udbygningen med vindmøller på land.

Foreningen præsenterer en ny rapport om planlægning den 28. september 2004.

Her inviterer Vindmølleindustrien sammen med Danmarks Vindmølleforening lands- og lokalpolitikere til en rundbordssamtale med vindkraftbranchen.

På baggrund af rapporten konkluderer Vindmølleindustrien, at rammebetingelserne for at investere i vindmøller skal være væsentligt bedre end i dag.

Det kræver en tydeligere kompetencefordeling mellem stat, amt og kommune samt en systematisk tænkning, når det gælder udlægning af nye områder, der tager hensyn til sanering af landskabet.

VI ANBEFALER:

- At der også med den nye strukturreform er et regionalt ansvar for planlægningen
- At man fra landspolitisk side laver langsigtede målsætninger. Det har tidligere vist sig at være en væsentlig drivkraft for en dynamisk planlægning og vil også være det i fremtiden
- At energiplanlægning og fysisk planlægning bliver integreret, så det regionale og lokale ansvar for energipolitikken sikres bedst muligt

FAKTA:

SKROTNINGSORDNING

VK-regeringen indgik i marts et energiforlig med Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, SF og Kristendemokraterne.

Forligets to markante initiativer på vindfronten var:

- Etablering af to havmølleparker med en kapacitet på 200 MW hver.
- En skrotningsordning, der skulle sikre både en udbygning af vindkraft og en sanering af områder med ældre møller.

Ordnningen sigter mod en udbygning med 350 MW ny kapacitet i løbet af de næste fem år. Det betyder, at cirka 900 gamle møller skal rives ned og erstattes med 150-200 nye møller.

Økonomi- og erhvervsministeren har sammen med miljøministeren bedt regionplanmyndighederne om at udpege arealer til genplacering af vindmøller i forbindelse med skrotningsordningen. Parterne gør status 1. oktober 2004 for at vurdere, om der er opnået et tilfredsstillende plangrundlag for, at skrotningsordningen kan gennemføres.

FAKTA:

STRUKTURREFORMEN

Den 24. juni i år præsenterede VK-regeringen sin nye kommunalreform. I korte træk betyder det, at en række mindre kommuner skal slås sammen, amterne nedlægges og bliver erstattet af fem regioner.

Detaljerne er ikke udarbejdet, men aftalen lægger op til, at kommunerne overtager ansvaret for blandt andet miljø og planlægning fra amterne.

Den ny kommunalinddeling vil træde i kraft fra januar 2007.

NYE ANSIGTER I VINDMØLLEINDUSTRIEN

Vindmølleindustrien har fået fire nye ansigter.

Fra venstre er det Anders Mika Dalegaard, han kommer fra TEKSAM-uddannelsen på RUC og vil fra 1. oktober være studentermedhjælp.

Eva Balslev er journalist og står for foreningens kommunikations- og pressearbejde.

Bente Kruckenberg er fra 1. oktober sekretær i foreningen og kommer fra en stilling som organisationssekretær i Naturfredningsforeningen.

Mens TEKSAM-studerende Rosa Andersen er ny praktikant og skal stå for en rapport med arbejdstitlen: "Vind som varmeleverandør".

” Vi mener, at det generelt er en dårlig ide at lægge vindmølleplanlægningen ud til kommunerne – uanset mulige sammenlægninger til større enheder ”

Gurli Held

LOLLAND: VIND ELLER FORSVIND

Vejen væk fra Lolland-Falsters nedtur er brolagt med nye visioner for vindenergi

Hænderne i lommen, nakken bøjet bagover og øjnene rettet mod en af de 24 møller i vindmølleparken Kappel på Vestlolland. Og så et smalt smil.

Borgmester Tom Larsen er en tilfreds mand, han er med sine egne ord bidt af en gal vindmølle. Men han er også en mand, der ikke sover så meget i øjeblikket.

Han grubler over, hvordan Lolland erhvervsmæssigt kan få allermost ud af den demonstrationspark med otte til tolv nye møller, som E2 vil stille op i stedet for de 24 ældre vindmøller, der nu snor sig langs med kystlinien.

”Vi får et udstillingsvindue og muligheden for at være i front på verdensplan nogle år endnu. Den opmærksomhed kan smitte af på vores område. Vi kan ikke undgå at komme på landkortet. Der ligger muligheder, der siger spar to, og vi skulle være nogle skarn, hvis vi ikke bruger dem,” siger Tom Larsen.

LIGE I SMØRØJET

Lolland-Falster har siden slutningen af 1980'erne kæmpet mod den lammelse, lukningen af Nakskov skibsværft efterlod området i. Kæmpet med at være parkeringsplads for Københavns sociale klienter – og kæmpet mod de resourcestærkes flugt.

Men optimismen ekkoer fra forskellige hjørner af Lolland-Falster, og Vindformation har på explorer-vis kørt de Lollandske landeveje tynde for at spore optimismens rod.

På Lollands vestlige hjørne blæser den sydvestlige vind forhindringsløst fra Sønderjylland og tyder på, at vindenergi kan være en del af grunden til flere positive lollikker.

Tom Larsen, der har en fortid som salgsgent for Bonus, har gjort sit for, at møllerne er blevet spredt ud over Rudbjerg kommune. Han har startet to vindmøllelaug af sidste 20 år og har få-

et laug-folkene til at smile, selvom de cykler i modvind.

Han er glad for E2's kommende demonstrationspark i Rudbjerg. Borgmesteren mener, at det næsten er uundgåeligt at få gavn af vindmøllerne på andre områder end energifronten.

”Det er ikke kun potentialet i de første 6-10 møller, men det der følger bagefter,” siger Tom Larsen og peger på, at møllerne kan kaste innovation og erhvervsudvikling af sig.

”Når Kappel bliver hjemsted for fremtidens møller, og offshoremarkedet vil 20-dobles, så har vi mulighed for at ligge lige i smørøjet,” smiler borgmesteren.

Han har lommen fuld af store planer, men de er endnu for meget på skit-sestadiet til, at han vil dele dem med andre end Lolland-Falsters Erhvervsråd og den lokale bankfilial.

Men en helt konkret opgave bliver

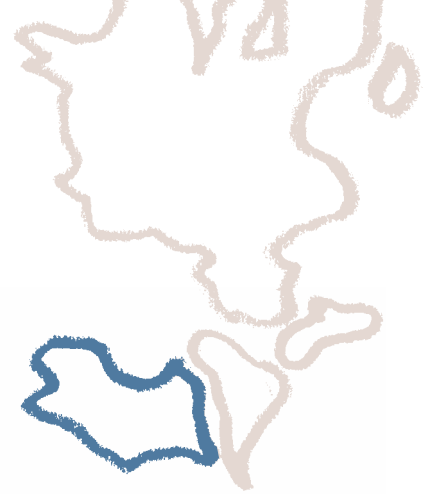

FOTO: POLFOTO OG EVA BALSLEV

at lave et katalog over lokale potentielle leverandører. Samtidig skal mulige energifolks turisttanker pirres af Lollands bølgende kornmarker, 45 kilometer sandstrand og storslåede stilhed.

Tom Larsen lægger dog vægt på, at perspektivet ikke kun gælder regionalt på grund af demonstrationsparkens teknologiske muligheder.

”Hvis ikke vi udnytter potentialet i den nye vindmøllepark, så er det forsvind og ikke vind. Ikke kun for Lolland-Falster, men for Danmark,” konstaterer borgmesteren.

REDDET AF MØLLEVINGER

13 kilometers markomkranset landevej fra Rudbjerg ligger Nakskov. Her satte Vestas vind-eller-forsvind-tanken til at snurre i kommunehovederne i slutningen af 1990'erne.

Vindmølleproducenten ledte efter faciliteter til vingeproduktion. Byen rys-

tede resterne af sin lammelse af sig og gik aktivt ind i at skabe det, Vestas ledte efter. Og så fik de ”allerhelvedes travlt,” som Leo Christensen, erhvervsudviklingschefen i Nakskov kommune, udtrykker det.

Kommunen, arbejdsformidlingen, erhvervsrådet og arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) lavede sammen et oplæg til Vestas. 500 mennesker blev på knapt to år uddannet og ansat til at støbe vinger og sende dem af sted fra Nakskov havn. Samtidig ryddede kommunen en losseplads ved havnen og byggede produktionsfaciliteterne til Vestas.

I dag strækker to velvoksne kranner sig mod himlen og gør Nakskov havn til én af to danske havne, der kan løfte 100 tons udover kajen.

Ved siden af Vestas' grå betonbygninger står vingerne nu opmarcherede. Klar til enten afskibning eller til slibning hos Skagen Sandblæseri, som Vestas har

FAKTA:

E2'S TUMLEPLADS PÅ LOLLAND

Vestlollands flade landskab indbød til E2's demonstrationsplads.

Over de næste fire til seks år vil E2 stille otte til tolv vindmøller op.

Møllerne er ikke egentlige prototyper, men møller i fasen mellem prototypen og den egentlige serieproduktion.

Formålet er at mindske risiciene for kostbare fejl, inden møllerne skal sættes op til havs.

VVM-undersøgelse (Vurdering af Virkningerne på Miljøet) mangler endnu.

” Vi kan ikke undgå at komme på landkortet. Der ligger muligheder, der siger spar to, og vi skulle være nogle skarn, hvis vi ikke bruger dem ”

Tom Larsen

trukket med sig til Nakskov. Den nordjyske virksomhed har bygget sin hal på nabogrunden til Vestas-fabrikken.

Midt i den tre år gamle hal står Finn Damkjær, der leder sandblæseriets produktion med 35 medarbejdere. Han kommer fra Nakskov og smiler til spørgsmålet om, Nakskov har forandret sig, efter Vestas flyttede til byen.

”Selvfølgelig har vi oplevet en forandring. Nu er der mere optimisme, byen er blevet pænere. Folk har råd til at få gjort noget ved deres huse,” siger han.

HELT FREMME I SALGSSKOENE

Kommunens satsning betyder, at byrådet har ofret parti-ideologien på erhvervsudviklingens alter. Ifølge Leo Christensen giver byrådet med 19-0 stemmer grønt lys til projekter, der kan levere vækst.

Erhvervsudviklingschefen er slet slet ikke tvivl om, at satsningen har været alle kræfterne og pengene værd:

”Vindmølleindustrien har kastet 1.000 arbejdspladser af sig, og det har vendt hele udviklingen. Kreditforeningerne rater i dag byen på en helt anden måde, så folk pludselig kan låne penge,” siger han om million-investeringen.

Han er ivrig efter få mere vindindustri til Lolland-Falster og speedsnakker, når talen falder på udnyttelsen af vindenergi som løftestang for erhvervslevet. Leo Christensen har involveret udenrigsministeriets tjeneste Invest in Denmark i sine planer. Han har fået lavet en analyse af Lolland-Falster som vindkraftregion – med godt resultat.

”Ved at bruge udenrigstjenesten kommer vi til at møde de rigtige mennesker. Det gælder om at være på den

liste. Det er der, vi gør mere end andre regioner,” forklarer han.

HELLERE MILJØ END MAVEPUSTERE

Lolland har trods vendingen også de sidste par måneder fået et par mavepustere efter, at virksomheden Holeby Diesel fyrede 320 smede, og Vestas-leverandøren Poul Ree med ca. 50 ansatte måtte dreje nøglen om.

Den slags gør medietarbejdet lidt mere udfordrende for informationschef Kim Barren fra Lolland-Falster Erhvervsråd. Men han holder som resten af området vedholdende fast i lyspunkterne.

”Holeby Diesel og Poul Ree er slag i maven, men vi må tænke på, hvad vi gør i stedet. Hele energiområdet og miljøområdet skaber muligheder,” siger han og fortsætter:

”Der er en stemning af, at vi godt kan. Folk er ved at være trætte af, at det går dårligt for Lolland-Falster.”

Af Eva Balslev

FAKTA: VIND, SÆLER OG TURISTER PÅ LOLLAND

Vindkraft dækker cirka 23% af elforbruget i Storstrøms Amt.

Lolland er blandt andet hjemsted for Rødsand havmøllepark ved Nysted.

De 72 havmøller har en samlet kapacitet på 165,6 MW og producerer strøm til mellem 110.000 og 145.000 parcelhuse.

Nysteds møllepark er sammen med sælerne ved Rødsand blevet en turistattraktion.

Først bekymrede man sig for sælerne, men det har vist sig, at sælkolonien ved Rødsand banke er vokset mere end andre bestande i området, efter vindmølleparken kom til.

Fire gange om ugen i sommerperioden har især tyske turister fyldt udflugtsbåde for at se på havmølleparken og sælerne.

” Vindmølleindustrien har kastet 1.000 arbejdspladser af sig, og det har vendt hele udviklingen. Kreditforeningerne rater i dag byen på en helt anden måde, så folk pludselig kan låne penge ”

Leo Christensen

WIND POWER HUB NYT:

SUZLON TIL DANMARK

Danmarks store koncentration af know-how inden for vindenergi har fået den indiske vindmølleproducent Suzlon til at vælge Danmark som base for sin internationale ekspansion.

"Vi betragter Danmark som hub for vindenergi. Vi kunne for så vidt ligge overalt i verden, men adgangen til information er størst i Danmark," siger Per Hornung Pedersen, der bliver direktør for Suzlon i Danmark.

Den indiske virksomhed leder efter cirka 15 økonomiske, tekniske og administrative medarbejdere til at etablere og styre de internationale aktiviteter på fokusmarkederne i USA, Australien og Kina.

Suzlon satser udelukkende på onshore møller, er nu verdens 10. største, og selskabet har en ambition om at blive den femtestørste i verden. Suzlon venter at omsætte for 400 mio. dollars i år, svarende til knap halvdelen af Vestas' omsætning i første halvår af 2004.

FIRE ANSØGERE TIL HAVMØLLEPARK VED HORNS REV

Energi E2, Elsam Kraft, DONG VIND A/S samt Konsortiet Horns Rev II har søgt om at udvikle den planlagte havvindmøllepark på 200 MW ved Horns Rev. Det oplyser Energistyrelsen, efter fristen for prækvalifikation til udbuddet er udløbet.

Energistyrelsen vil vurdere hvilke af de fire ansøgere, der skal prækvalificeres. Herefter vil de prækvalificerede ansøgere modtage udbudsmateriale.

Havmølleparken er en del af energiforliget fra den 29. marts 2004, hvor forligsparterne besluttede, at to havmølleparker på hver 200 MW skal opføres.

Udover Horns Rev undersøger Energistyrelsen i øjeblikket om, Rødsand og Gedser vil være et egnet område til den anden havmøllepark.

ENERGIFORSKNING NY ØJESTEN

Videnskabsministeren peger på energiteknologi som et dansk satsningsområde. Det vil med stor sandsynlighed få en positiv effekt på både forskning i vindenergi og brændselsceller, der har været tyngtet af nedskæringer i de offentlige midler.

Satsningen er en del af Videnskabsministeriets nye oplæg, der blev præsenteret på en konference med navnet "Fokus på Fremtiden" den 17. august. Regeringen vil bruge den såkaldte Højteknologifond, der vil have en grundkapital på 16 mia. kr. i 2012.

Udover energiteknologi er visionsområderne biotek, nanoteknologi og informations- og kommunikationsteknologi

DANMARK SKAL UDDANNE VINDMØLLETEKNIKERE

Unge danskere kan fremover uddanne sig til vindmølle teknikere. Det er resultatet af VK-regeringens initiativ til at starte 25 nye erhvervsuddannelser, der skal erstatte skolepraktikken.

Erhvervsuddannelserne er kompetencegivende. De har dog en kortere varighed end normalt, fordi de er målrettet unge, som gerne vil hurtigt i gang med det praktiske arbejde i virksomhederne. Som vindmølle tekniker skal man arbejde med fremstilling af vindmøller.

Med de nye uddannelser satser regeringen på en tilgang til erhvervsskolerne på 3.100 elever.

Det Radikale Venstres Martin Lidegaard har sat markante spor på energipolitikken i Danmark – ikke mindst på det seneste energiforlig. Nu vil han have politikerkolleger til at tænke længere frem end to år. Han er...

MANDEN MED PLANEN

Martin Lidegaard er klar til at kæmpe for energihandlingsplanen

FOTO: POLFOTO. FOTOGRAFIK: MIKAEL TRAGÅRDH

I juni måned landede Martin Lidegaard i Kina. Besøget hos verdens næststørste olieimportør gjorde én ting glasklart for de radikales energifordrere: det globale energiforbrug går med hast én vej, og det er op.

Velstandsappetitten i Kina betyder, at landets olieforbrug alene forventes at vokse til femdobbel størrelse i løbet af de næste 25 år. I 2030 vil Kina dagligt importere 10 millioner tønder olie.

Derfor skal der handles på energifronten, mener Martin Lidegaard.

Fligen af det globale olieproblem strejfede ham dog før turen til Kina.

Da Nordsøolien blev et varmt emne, begyndte tanken om den danske energiforsyning at spire i hans hoved.

Den danske olieproduktion toppet om fem år, derfor forsøgte Lidegaard at få en langsigtet energiplan igennem sammen med aftalen fra sidste år om beskatningen af Nordsøolien – uden held.

I stedet fik han travlt med det seneste energiforlig. Her lykkedes det at få parterne til at forpligte sig til at lave en langsigtet plan for den danske energiforsyning.

”Siden begyndelsen af 90erne har politikere ikke sagt: lad os nu glemme

de næste to år og lad os se på, hvordan Danmarks energiforsyning skal se ud de næste 25 år,” siger Martin Lidegaard.

BENZINPRISER HJÆLPER

Energiplanens omdrejningspunkt bliver at sikre energiforsyningen. Planen skal både jonglere med energibesparelser, vedvarende energi og det intelligente energisystem. Hvis forsyningen skal sikres, vil energifremtiden bestå af en blanding af gas og vedvarende energi, mener Martin Lidegaard.

Men han tror ikke, det bliver smertefrit at få de borgerlige partier med på planen. En spådom han blandt

FAKTA:

ENERGIHANDLINGSPLAN 2025

Energihandlingsplanen er en del af energiforliget fra den 29. marts.

Planen skal omfatte den fremtidige infrastruktur frem mod 2010. Planen vil sigte på forøget forsyningssikkerhed, skabelsen af velfungerende konkurrencemarkeder og indpasning af vedvarende energi.

Men planen skal også belyse energibehovene helt frem til 2025.

TIDSPLAN

Undervejs vil eksperter og aktører fra energibranchen blive involveret.

I efteråret 2004 bliver der afholdt en eller flere åbne temakonferencer.

Senest 1. marts 2005 vil økonomi- og erhvervsministeren fremlægge handlingsplanen til drøftelse.

KILDE:

Kommissorium for "Handlingsplan for den fremtidige energiinfrastruktur frem mod 2010"

andet baserer på regeringens politik for CO₂-reduktioner.

"Regeringens klimahandlingsplan er meget kortsigtet – kun til 2006 – og den baserer sig alene på at effektivisere kulkraftværkerne og købe sig til resten af CO₂-reduktionerne i udlandet. Det er som at tisse i bukserne i frostvejr."

Danmark har forpligtet sig til at reducere sit CO₂-udslip med 21 procent i perioden 2008 til 2012.

Martin Lidegaard forestiller sig, at målet skal nås ved at erstatte vores kulforbrug med gas. Sideløbende skal vi indfase mere vedvarende energi.

"Vi skal blandt andet finde systemer, der kan håndtere, at vi får mere vindenergi uden overløbsproblemer. Det tager noget tid og bliver lidt dyre, end vi har været vant til."

"Men vi bliver også nødt til at sige til folk, at jo tidligere vi kommer i gang med at omstille os til den nye situation, jo stærkere vil vi stå. Og vi vil have en større chance for at udnytte de eksportmuligheder, der ligger i hele det globale marked, som de næste årtier skal gå samme vej."

Danske energiaktører øjner i øjeblikket eksportmuligheder i de stærkt olieafhængige lande. Kina lokker især, fordi landet har forpligtet sig til, at 10 procent af energiforbruget skal komme fra vedvarende energi i 2010.

Trods eksport – hvordan har du tænkt dig at sælge de dyrere planer til de borgerlige partier?

"Min fortrosthed er, at vi taler om langsigtede målsætninger. Nogle gange er det lettere at blive enige om langsigtede målsætninger end noget, der skal på næste finanslov. Min anden fortrosthed er, at jeg tror, at Venstres vælgere heller ikke bryder sig om, at benzinpriserne stiger. Jeg håber, at Venstre på et tidspunkt vil indse, at det er en god politisk sag."

KAMP FRA DØR TIL DØR

Men når en plan ikke forpligter på næste års finanslov, hvordan sikrer man så, at den ikke bliver politisk varm luft?

"Jeg tror, man skal sætte sig ned og lave et fremtids-scenarium for om 25 år. Så skal vi arbejde os tilbage og sige: hvad skal der til? På et tidspunkt vil man nå til næste års finanslov, og det bliver så det svære ... Nej, jeg er ikke overdreven optimist. Hvis jeg skal være ærlig, tror jeg, det bliver en kamp fra dør til dør. Det har alle energiforlig indtil nu været."

Men jeg håber, vi kan hæve os lidt over de mudrede vande og skue klart ud."

Klarsynet, mener Lidegaard, består i at blive enige om forudsætningerne for handlingsplanen. Han ser ingen tegn på, at hverken energiforbruget eller olieprisen falder foreløbig.

"Det vigtige er, at jeg kan se Venstre i øjnene og sige: er vi enige om, at det sker?"

Flere elementer tyder på, at Lidegaards formodninger holder stik.

En cocktail af Kinas turboøkonomi, uroen om det russiske olieselskab Yukos og ustabiliteten i Irak har været affyringsrampen for olieprisen, der ligger i det højeste niveau i 20 år.

Den radikale energifordfører håber, at sikkerhedspolitikken kan blive trumfkortet og sikre en bredere politisk alliance for energiplanen.

"En del af spørgsmålet er, hvordan sikrer vi Danmarks interesser?" spørger politikeren, der gerne vil vriste sig fri af afhængigheden af både Mellemøsten og Rusland.

Af Eva Balslev

” Regeringens klimahandlingsplan er meget kortsigtet – kun til 2006 – og den baserer sig alene på at effektivisere kulkraftværkerne og købe sig til resten af CO₂-reduktionerne i udlandet. Det er som at tisse i bukserne i frostvejr ”

” Siden begyndelsen af 90'erne har politikere ikke sagt: lad os nu glemme de næste to år og lad os se på, hvordan skal Danmarks energiforsyning skal se ud de næste 25 år ”

Martin Lidegaard

VINDMØLLEINDUSTRIEN

Vester Voldgade 106

DK 1552 København V

E danish@windpower.org

I www.windpower.org

T 33 73 03 30

F 33 73 03 33

EN VERDEN FULD AF ENERGI – ENERGY CAMP 04

Danske energiaktører sætter hinanden stævne i to døgn for at skabe nye visionære strategier for Danmark som verdens førende energination

48 nøje udvalgte danskere mødes i 48 timer til Energy Camp 04.

De to døgn bliver en intensiv oplevelse. Stemningen er som på en avisredaktion en halv time før deadline. Deltagerne sidder i seks forskellige grupper. Der tegnes. Der diskuteres. Der grines. En af grupperne er lidt trætte. De blev først færdige kl. 4.30 i nat.

De 48 personer fra energibranchen, tænketanke, offentlige myndigheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner skal i løbet af de 48 timer sammen udvikle ideer og strategiske mål for, hvordan Danmark bliver verdens førende energination.

Målet med campen er at levere input til regeringens nye handlingsplan for den fremtidige energiforsyning i Danmark – et arbejde der skal være afsluttet den 1. marts 2005.

”Det er helt unikt, at den danske energibranche trods de traditionelle skel og grænser og sammen går i arbejdslejr for at se fremad,” siger Hans Duus Jørgensen, direktør i Dansk Energi og en af initiativtagerne.

”Det vil helt sikkert give en særlig dynamik og skabe nogle spændende resultater.”

STRATEGISK LABORATORIUM

Energy Camp 04 bliver arrangeret af Dansk Energi, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Vindmølleindustrien, IDA og Dansk Metal.

”Energy Camp 04 bliver den danske energisektors eget laboratorium for såvel vilde visioner som konkrete strategier,” fortæller Bjarne Lundager Jensen, direktør i Vindmølleindustrien.

”Danmark har i dag en række styrkepositioner inden for blandt andet energiteknologi, systemer og rådgivning. Den centrale opgave for campens deltagere bliver at se offensivt på, hvordan vi udvikler og udnytter vores styrker, så vi ruster Danmark til at blive leverandør til fremtidens energimarkeder.”

Af Hanne Jersild

VERDENS

FØRENDE ENERGINATION?

På vejen til en ny energistrategi vil alle slags spørgsmål blive rejst.

- Tænker vi vedvarende energi for konventionelt?
- Hvordan bliver energi intelligent?
- Er der stikkontakter i fremtidens energiforsyning?
- Hvor kommer forsyningssikkerhed fra?
- Har fremtidens kraftværker fire hjul?

ENERGY CAMP 04

Hvor? På Hotel Ebeltoft Strand

Hvornår? Den 18. november 2004

kl. 12.00 - 20. november kl.12.00

